

بیانات مشترک مارتین ایندیک و دیوید ولج، معاونان وزیر خارجه در کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان درباره طرز رفتار با اسرائیل در سازمان ملل، واشینگتن، ۱۴ جولای ۱۹۹۹.

در آستانه همایش ویژه سازمان ملل در ژنو درباره رعایت کنوانسیون ژنو از سوی اسرائیل، ایندیک معاون وزیر خارجه و ولج همتای او در امور سازمان های بین المللی در کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان حضور یافتند و پیرامون «بهبود طرز رفتار با اسرائیل در سازمان ملل، عضویت و تشکیلات آن» اظهاراتی به این شرح بیان کردند.

رفتار با اسرائیل در سازمان ملل و تشکیلات وابسته به آن اغلب از سوی برخی از اعضای سازمان ملل ناشی از این تمایل بوده است تا از آن کشور امتیاز کوتاه مدت سیاسی بگیرند و نه احساس وظیفه ای که همه اعضا باید برای پیشبرد هدفهای منشور آن داشته باشند یعنی حفظ صلح و امنیت بین المللی و توسعه روابط دوستانه بین کشورها. آمریکا همواره با برخی تلاشها در سازمان ملل و سازمانهای وابسته به آن برای منزوی کردن اسرائیل، انتقاد بی جا و غیرموجه از آن یا دخالت دادن سازمان ملل در مسائلی که باید مورد گفتگوی طرفهای درگیر در خاورمیانه شود مخالفت کرده است. این تعهد همه بخشهای دولتی اسرائیل به

دوران تأسیس کشور اسرائیل باز می‌گردد و تغییر نکرده است. ایالات متحده همواره نزدیکترین همکارها را با هیئت اسرائیلی در نیویورک داشته و هرگاه که ضرورت داشته است ما از حق وتوی خود در سازمان ملل برای مخالفت با قطعنامه‌هایی که به اسرائیل یا جست‌وجوی صلح در منطقه آسیب می‌رسانیدند، استفاده کرده‌ایم. ما در مجمع عمومی همواره به اقداماتی رأی مخالف داده‌ایم که اسرائیل را در معرض تهمت‌ها و اتهامها قرار می‌دادند و دیگر اعضای سازمان ملل را نیز به چنین مخالفتی تشویق کرده‌ایم. به‌رغم تلاشهای مداوم ما در این راستا، اغلب خود را تنها یافته‌ایم و یا شما را ندکی از کشورها با ما همصدا شدند. ما به دفاع از مواضع خود در قبال این مسائل ادامه می‌دهیم و در پی یافتن راه‌هایی برای گسترش نفوذگذاری خود بر دیگر هیئت‌ها هستیم. اجازه دهید به مسئله ویژه رفتار با اسرائیل در سازمان ملل بپردازم.

اسرائیل در هیچ گروه منطقه‌ای جا ندارد. این محرومیت از مشارکت کامل و مؤثر اسرائیل در سازمان ملل جلوگیری می‌کند. دولت کنونی، همچون دولت‌های پیشین، با این تعصب مخالف است و برای رفع این بی‌عدالتی سخت تلاش کرده است. ما به عنوان اقدامی موقتی از عضویت اسرائیل در گروه اروپای غربی و سایرین حمایت کرده‌ایم. بیشتر اعضای اتحادیه اروپا به مخالفت خود با عضویت اسرائیل در این گروه ادامه می‌دهند. ما نیز به فشار خود بر اروپاییان ادامه می‌دهیم و درباره این اقدام و دیگر اقدامات حمایتی خود از پذیرش اسرائیل در یک گروه منطقه‌ای به‌کنگره گزارش می‌دهیم.

اسرائیل به دلیل عضویت نداشتن در گروه‌های منطقه‌ای، از عضویت در دیگر نهادهای سازمان ملل - از جمله مجمع عمومی - محروم شد و نمی‌تواند به‌طور کامل در بحث‌ها و تصمیم‌گیریها مشارکت کند. ما در واشینگتن، نیویورک و پایتخت‌های گوناگون تلاش کرده‌ایم تا به این وضع غیر متعارف پایان دهیم و به اسرائیل اجازه دهیم دین کامل خود را به جامعه بین‌المللی ادا کند. محرومیت اسرائیل از عضویت در گروه‌های منطقه‌ای سازمان ملل و دیگر سازمانها، این کشور را از حقوق خود به عنوان یکی از اعضای دارای حق حاکمیت سازمان ملل، از جمله امکان مشارکت در فعالیتهای بین‌المللی سازمان ملل محروم کرده

است: و بقیه جهان را نیز از مزایای ناشی از مشارکت اسرائیل محروم ساخته است.

مجمع عمومی سازمان ملل هر سال چندین قطعنامه در ارتباط با اوضاع خاورمیانه تصویب می کند. این قطعنامه ها همه ساله (درباره بلندیهای جولان، مسئله فلسطین، شهرکهای اسرائیلی، حق تعیین سرنوشت فلسطینیان و اعمال اسرائیل) - که برخی از عناوین آنها حاکی از نبودن برابری و توازن است - هیچ پیشرفتی در جست و جوی صلح عادلانه، پایدار و فراگیر در منطقه به شمار نمی روند. برخی از این قطعنامه ها می کوشند به مسائل مربوط به وضعیت نهایی اسرائیلی - فلسطینی بپردازند که باید در گفتگوهای دوطرف حل و فصل شوند. قطعنامه های دیگر از زبان یا فعالیتهایی جانبداری می کنند که با اصول اساسی راهنمای جست و جو برای صلح مغایرت دارند. همچنین قطعنامه ها خواهان هزینه کردن منابعی می شوند که با به کارگیری روشهای بهتر سبب بهبود وضع زندگی ملت فلسطین خواهد شد. ایالات متحده، به همین دلیل، هر سال با چنین قطعنامه هایی مخالفت می ورزد. ما به تلاش خستگی ناپذیر خود برای متقاعد ساختن دیگر کشورها به پیوستن به ما در مخالفت با این تلاشهای گمراه کننده و زیانبار ادامه خواهیم داد. در اجلاس سال جاری مجمع عمومی نیز چنین خواهیم کرد. با توجه به احتمال فزاینده برقراری صلح بین اسرائیل و همسایگانش، ما در مجمع عمومی سال جاری تصمیم داریم بار دیگر پیشنهاد صدور قطعنامه ای «مثبت» را درباره خاورمیانه مطرح کنیم. فقدان چنین قطعنامه ای در دو اجلاس پیشین مجمع عمومی سبب پسگرد در روند صلح شده است. تجدید قطعنامه مثبت، گام دیگری به پیش در راستای برقراری صلح و کمک مجمع عمومی به جست و جوی صلح، و نه مانع تراشی بر سر راه آن خواهد بود.

در فوریه ۱۹۹۹، دهمین اجلاس ویژه مجمع عمومی سازمان ملل توصیه کرد که طرفهای ذینفع در چهارمین کنوانسیون ژنو در ۱۵ جولای در ژنو گرد آیند و درباره فعالیتهای شهرک سازی اسرائیل گفتگو کنند. امریکا به این قطعنامه رای مخالف داد. ما تا آخرین لحظه برای جلوگیری از تصویب این قطعنامه یا به تاخیر انداختن تصویب آن تلاش کردیم. ما به دلایل حقوقی و سیاسی با برپایی این همایش مخالفیم. ما مخالفت خود را به آگاهی شماری از

دولتها در بالاترین سطح رساندیم. پرزیدنت کلینتون به طور شخصی مسئله را با ریسان جمهوری سوئیس و فرانسه در میان نهاد. آلبرایت وزیر خارجه نیز با همتایان خود در پایتختهای آنان و در سازمان ملل تماسهایی برقرار کرد. ما همچنین مسئله را با مسئولان بلندپایه فلسطین و دیگر رهبران عرب در میان نهادیم. ما به اطلاع سوئیس به عنوان ضامن کنوانسیون و دیگران رساندیم که آمریکا در آن همایش شرکت نمی کند. استرالیا نیز چنین کرد. کشورهای دیگر نیز پس از تشکیل دولت جدید اسرائیل نسبت به برپایی همایش ابراز نگرانی کردند. ما همچنان بر این باور هستیم که برپایی چنین همایشی اشتباهی جدی است.

افزون بر نگرانی از اثر منفی آن بر روند صلح، ما نگرانیهای جدی حقوقی داریم که بر طرف نشده اند. چهارمین کنوانسیون ژنو در برگیرنده ماده ای برای گردهمایی امضاکنندگان نیست. دیگر مواد کنوانسیون نیز چنین مکانیسم اجرایی را پیش بینی نکرده است.

کنوانسیون بندهایی درباره مسائل اجرایی دارد ولی اینها شامل نشستهای علنی طرفهای امضاکننده نیست. فکر تشکیل چنین همایشی برای بررسی برخی مسائل درباره اجرای این قوانین را گروه عرب مطرح کرد و در جریان مذاکراتی که منجر به تصویب پروتکل ۱ مکمل کنوانسیونهای ۱۹۷۷ و ۱۹۴۹ ژنو می شد با آن مخالفت شد. پرونده مذاکرات نشان می دهد که طرفهای امضاکننده درباره چنین همایشی مذاکره و آن را رد کردند.

ما همچنین نگرانی خود را از استفاده از پولهای سازمان ملل برای تأمین هزینه برپایی این کنفرانس ابراز داشته ایم. ما به گفتمان خود با مسئولان بلندپایه دبیرخانه برای جلوگیری از هزینه کردن پولهای سازمان ملل ادامه می دهیم. مسئله دیگری که مایه نگرانی است گشایش مجمع عمومی سال جاری در ۲۰ سپتامبر است که با یوم کیپور، مقدس ترین روز یهودیان مصادف است. هیئت نمایندگی ما در نیویورک سخت کوشیده است تا مجمع عمومی در روز دیگری گشایش یابد. با کمال تأسف، تلاشهای ما موفق نبود. از این رو، کلینتون در نخستین روز در مجمع عمومی سخنرانی نمی کند و آن را به ۲۱ سپتامبر موکول کرده است.

اگر در سالهای آینده نیز چنین تضادی روی دهد ما به نحوی عمل خواهیم کرد که تجسمی از اصول بنیادین محترم شمردن همه ادیان باشد.

آمریکا همچنان از رفتار منصفانه با اسرائیل حمایت می کند. به هر حال، این مبارزه همواره با شکست روبرو می شود و علت آن نیرداختن بدهی های ما به سازمان ملل است. آمریکا اکنون با احتمال از دست دادن حق رأی در مجمع عمومی روبروست که توانایی ما را در مخالفت رسمی با هرگونه اقدامی برضد منافع ما یا اسرائیل از بین می برد. این امر به انزوای هرچه بیشتر اسرائیل در این نهاد جهانی و جامعه بین المللی منجر خواهد شد.

بی تردید، پیشرفت واقعی روند صلح به رفتار بهتر با اسرائیل در سازمان ملل منجر خواهد شد. آمریکا، به نوبه خود، به تلاش خستگی ناپذیر خود در حمایت از منافع حیاتی خود از طریق تضمین رفتار منصفانه با اسرائیل ادامه خواهد داد. از همه امکانات بر ضد ابتکارهای نامطلوب سازمان ملل استفاده می کند و به تلاشهای خود در سازمان ملل و دیگر جاها - برای پیشبرد آرمان صلح در منطقه ادامه می دهد.

در پایان، مایلیم به مسئله قطعنامه های ۱۸۱ و ۱۹۴ اشاره ای مختصر بکنم. دولت موضع خود را در قبال این قطعنامه ها آشکارا بیان کرده است. تنها اساس مذاکرات اسرائیلی - فلسطینی شروط تعیین شده در قرار دادهای مادرید و اسلو، قطعنامه های ۲۴۲ و ۳۳۸ شورای امنیت سازمان ملل و اصل زمین در برابر زمین است. اختلافها بین اسرائیلیان و فلسطینیان تنها از راه گفتگو حل و فصل خواهند شد.

سازمان ملل نهادی است که بازتاب اعضای خود است. در مجمع عمومی، مواضع یا اقدامهایی که به تایید اکثریت می رسند همواره بازتاب سیاست ملی آمریکا نیست. در مسائل بسیاری در مورد اسرائیل، اعضای سازمان ملل اغلب بر خلاف آرای آمریکا و اسرائیل اقدامی را تصویب می کنند.

مایلم بین رفتار تشکیلات سازمان ملل (ودبیر کل و کارکنانش) و کشورهای عضوبا اسرائیل تمایز قایل شوم. رفتار دسته اول همواره درست و محترمانه و همانند رفتارش با یکدیگر اعضای سازمان ملل بوده است.

اسرائیل در سالهای عضویت در سازمان ملل با رفتارهای مثبت و منفی روبرو بوده و به واقع، سازمان ملل نقش مهمی در تشکیل کشور اسرائیل داشته است. گاه، آمریکا توانسته است سازمان ملل را به پیشبرد هدفهایش در روند صلح وادارد و همچنین به کاهش انزوای اسرائیل و مشارکت مؤثرترش در صحنه بین المللی یاری رساند. به رغم تجربه اخیر، ما می توانیم گزارشی از اقدامات موفقیت آمیز خودمانند رد «برابری صهیونیسم با نژادپرستی» را در تاریخ سازمان ملل در اختیار کنگره قرار دهیم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی